



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4114-01-13/2013

I/13/001

tekst ujednolicony

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

I/13/001 – Wykonywanie przez gminy województwa zachodniopomorskiego zadań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt.¹

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie

Kontroler

Stanisław Dobrowolski, starszy inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr 85840 z dnia 16.04.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1)

Jednostka
kontrolowana

Urząd Gminy w Osinie, 72-221 Osina.

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Krzysztof Szewdo, Wójt Gminy², dalej Wójt.

(dowód: akta kontroli str. 2)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli³ ocenia negatywnie⁴, działalność Urzędu w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt w latach 2012-2013 (do 31.03).

Uzasadnienie
oceny ogólnej

- powierzenie wykonywania na terenie Gminy zadań ochrony przed bezdomnymi zwierzętami Stowarzyszeniu – Inspektorat Towarzystwa Ochrony Zwierząt „ANIMALS” w Białogardzie⁵, które nie posiadało zezwolenia Wójta w tym zakresie, co stanowiło naruszenie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej⁶ w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁷.
- wydatkowanie środków za wylapywanie przez TOZ bezdomnych zwierząt i przetrzymywanie ich w schronisku w następstwie działań niezgodnych z prawem, ponieważ środki te przekazano firmie, która nie miała zezwolenia na prowadzenie takiej działalności, a Urząd nie egzekwował od TOZ składania okresowych sprawozdań z realizacji zadań i nie posiadał udokumentowanej wiedzy o warunkach bytowych i sanitarnych, w jakich przetrzymywano zwierzęta,
- przekazanie do zaopiniowania uprawnionym podmiotom projektu Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2012 (dalej Program 2012) dopiero w marcu i kwietniu 2012 r. tj. po terminie określonym w art. 11a ust. 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt⁸ (u.o.z.), który upłynął z dniem 1 lutego,

¹ w latach 2012 – 2013 (I kwartał).

² od 14 grudnia 2010 r.

³ dalej NIK

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna

⁵ Dalej TOZ „

⁶ Dz.U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236.

⁷ Dz.U. z 2012 r. poz. 391 ze zm. dalej u.o.cz.

⁸ Dz.U. z 2003 r. nr 106, poz. 1002 ze zm.

- przedłożenie przez Wójta Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie Programu 2012 nie zawierającego wszystkich wymaganych elementów, co spowodowało konieczność wnoszenia poprawek i uzupełnień. Uniemożliwiło to przyjęcie Programu 2012 w ustawowym terminie⁹. Ponadto w Programach na 2012 i na 2013 r. nie wskazano sposobu wykorzystania środków przeznaczonych na ich realizację,
- brak udokumentowanych działań kontrolnych Urzędu przed podpisaniem umów z TOZ wskazujących na sprawdzenie czy Stowarzyszenie to posiada odpowiednie środki transportowe oraz urządzenia służące do podejmowania zwierząt z terenu Gminy spełniające wymagania określone w § 33 pkt. 4 i 5 ww. uchwały Rady Gminy z dnia 7.10.2009 r.,
- brak realizacji zadań przewidzianych w rocznych Programach opieki nad zwierzętami, dotyczących m.in. prowadzenia działań edukacyjnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykonywanie obowiązków dotyczących organizacji opieki nad zwierzętami bezdomnymi, w tym regulacji prawnych (przepisów prawa miejscowego, uchwał rad gmin, zezwoleń) odnoszących się do ochrony zwierząt.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Rada Gminy w Osinie uchwałą z dnia 7.10.2009 r. wydaną m.in. na podstawie art. 7 ust. 3 u.o.cz. określiła wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie m.in. ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części.

Wójt – w latach 2012 ÷ 2013 (I kwartał) – nie wydawał zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt. W tym czasie do Urzędu nie wpłynęły wnioski o wydanie zezwoleń na prowadzenie działalności na podstawie ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 60)

Wójt – w okresie objętym kontrolą – nie zawierał pisemnych porozumień z organizacjami społecznymi prowadzącymi działalność w zakresie określonym przepisami art. 7 ust 1 pkt 3 i 4 u.o.cz.

W tym czasie opieką¹⁰ nad bezdomnymi zwierzętami na terenie Gminy zajmował się TOZ, który przekazywał wyłapane zwierzęta do własnego Schroniska w Białogardzie. TOZ nie występował i nie posiadał zezwolenia Wójta na wyłapywanie zwierząt. Stan ten przedstawiono w pkt. 2.2. wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 60)

1.2. Program 2012 został uchwalony przez Radę w dniu 21.05.2012 r. Wcześniejsza uchwała z dnia 26.03.2012 r. w sprawie przyjęcia rocznego programu opieki nad zwierzętami *bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Osina w 2012 r.* została zaskarżona w postępowaniu nadzorczym Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, jako nie spełniająca wszystkich wymaganych przez ustawodawcę elementów określonych w art. 11a ust. 2 u.o.z., tj. nie wskazała gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.

⁹ W myśl art. 11a ust. 1 i 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 ze zm.) rada gminy określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, którego projekt przygotowuje wójt

¹⁰ Polegającą na wyłapywaniu BZ i ich transporcie do Schroniska w Białogardzie – zwanego dalej Schroniskiem

Program 2012 zawierał elementy, o których mowa w art. 11a ust. 2 u.o.z. W myśl Programu 2012 opiekę nad zwierzętami należało realizować m.in. poprzez:

- przyjmowanie bezdomnych psów do Schroniska,
- zapewnienie przez Schronisko opieki lekarsko - weterynaryjnej, schronienia i wyżywienia bezdomnym psom oraz zwierzętom, które utraciły właściciela,
- poszukiwanie nowych właścicieli dla zwierząt poprzez promocję adopcji zwierząt i prowadzenie przez Gminę działań na rzecz pozyskania nowych właścicieli,
- udzielanie pomocy informacyjnej w sprawach zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom, uwalniania zwierząt z pułapek, udzielania pomocy lekarsko-weterynaryjnej zwierzętom poszkodowanym w zdarzeniach drogowych,
- usypianie ślepych miotów w ramach odpowiednich umów zawieranych z zakładami leczniczymi dla zwierząt
- edukację mieszkańców, w tym: organizowanie konkursów, akcji, prelekcji dla dzieci i młodzieży nt. humanitarnego traktowania zwierząt i zapobiegania ich bezdomności.

Ustalono, że w Urzędzie brak było udokumentowanych danych o realizacji części z ww. zadań określonych w ww. Programach 2012 i 2013, dotyczących m.in. prowadzenie akcji edukacyjnych. Programy te nie określały czy i kto miałby gromadzić informacje dotyczące realizacji ww. zadań. Jedynym udokumentowaniem zadań związanych z wyłapaniem i udzieleniem schronienia psom w schronisku były faktury wystawione przez TOZ „Animals” i innych wykonawców (faktura nr 10/2012 wystawiona przez firmę „Larus” w Szczecinie).

(dowód: akta kontroli str. 16 -29 i str.62-63)

Program 2013 został uchwalony przez Radę¹¹ w dniu 07.03.2013 r. Uchwała spełniała wszystkie wymagane przez ustawodawcę elementy określone w art. 11a ust. 2 u.o.z. w tym m.in. wskazała gospodarstwo rolne zapewniające miejsca dla zwierząt gospodarskich. W Programie 2012 – zgodnie z art. 11a ust. 5 u.o.z. – wskazano wysokość środków finansowych na jego realizację łącznie 11 tys. zł¹². Na realizację Programu 2013 przewidziano środki finansowe w kwocie 19 tys. zł. W obu Programach nie wskazano sposobu wydatkowania tych środków.

(dowód: akta kontroli str. 60-61)

W myśl art. 11a ust. 5 u.o.z. program zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób ich wydatkowania.

1.3. Projekt Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy w roku 2012 – został przekazany do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Goleniowie (PWL) 15.03.2012 r. i Kołom Łowieckim działającym na terenie Gminy Osina w dniu 26.04.2012 r., tj. po terminie określonym w art. 11 ust. 7 uoz, który upłynął 1 lutego.

Projekt Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy w roku 2013 – został przekazany do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Goleniowie z siedzibą w Nowogardzie (PWL) 07.02.2013 r. i Kołom Łowieckim działającym na terenie Gminy Osina w dniu 07.02.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 60-61)

¹¹ W sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Osina w 2013 r. [Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2013 r. poz. 1545]

¹² Dział 900, rozdział 90095 § 4210 dokarmianie kotów wolno żyjących i § 4300 – odławianie zwierząt bezdomnych, prowadzenie sterylizacji i kastracji zwierząt, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej dla zwierząt poszkodowanych w zdarzeniach drogowych.

Uchwałą Rady Gminy z 29.10.2007 r. ustalono opłaty od posiadania psów. W § 6 uchwały zawarto postanowienie dotyczące zwolnienia z opłaty właścicieli psów, które trwale oznakowano przez wszczęcie elektronicznego kodu (mikroczipu) oraz wpisano do ewidencji prowadzonej przez Wójta. Stosownie do przepisu art. 11a ust. 3 u.o.z. zadanie związane z trwałym oznakowaniem psów, za pomocą elektronicznego mikroprocesora („czipa”) ujęte było również w § 5 pkt 2 Programu na 2012 r. Ustalono, że w badanym okresie zadania tego nie zrealizowano.

(dowód: akta kontroli str. 60-61)

W działalności Urzędu w zakresie regulacji prawnych odnoszących się do ochrony zwierząt stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

- zlecenie wyłapywania bezdomnych zwierząt firmie TOZ, która nie posiadała zezwolenia Wójta na prowadzenie takiej działalności na terenie Gminy, co było niezgodne z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy u.o.cz,
- przekazanie Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Osina w 2012 r. który nie spełniał wszystkich wymagań określonych w art.11a u.o.z., w konsekwencji, czego uchwała Rady została zaskarżona w postępowaniu nadzorczym i nie została uchwalona w wymaganym terminie do 31.03.,
- przekazanie do zaopiniowania uprawnionym podmiotom projektu Programu z 2012 r. dopiero w marcu i kwietniu 2012 r. tj. po terminie określonym w art. 11a ust. 7 u.o.z., który upłynął z dniem 1 lutego,
- nieokreślenie w Programach sposobu wydatkowania środków na ich realizację.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Urzędu w powyższym zakresie.

2. Wykonywanie zadań gminy w zakresie zapobiegania bezdomności oraz opieki nad zwierzętami domowymi.

Opis stanu
faktycznego

2.1. W Urzędzie brak było udokumentowanych danych o podejmowaniu w latach 2012-2013 (do 31.03.) działalności informacyjno-popularyzatorskiej dotyczącej zapobiegania bezdomności zwierząt, w tym edukacji mieszkańców, o której mowa w § 6 ww. rocznych programów opieki nad zwierzętami.

(dowód: akta kontroli str.18-25 i str.63-64)

Wyłapywanie bezdomnych zwierząt i ich transport do Schroniska w Białogardzie wykonywali pracownicy Inspektoratu TOZ „Animals” w ramach zawartej umowy. Urząd nie posiadał ewidencji w zakresie liczby wyłapanych psów i ich identyfikacji.

(dowód: akta kontroli str. 64)

Gmina nie organizowała akcji wyłapywania zwierząt bezdomnych w rozumieniu przepisów § 3 i § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt¹³. W myśl postanowień Programu 2012 i Programu 2013 oraz postanowień umów zawartych z Inspektoratem TOZ „Animals” odławianie zwierząt bezdomnych miało charakter stały – prowadzono je na bieżąco stosownie do potrzeb.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 16-29)

2.2. W rozdziale IV uchwały Rady Gminy z dnia 7.10.2009 r. określone zostały wymagania, jakie winien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie ochrony przed bezdomnymi

¹³ Dz.U. Nr 116, poz. 753 – zwane dalej rozporządzeniem MSWiA. .

zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części. W przypadku przedsiębiorcy ubiegającego się o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności tylko w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami powinien spełniać wymagania określone w § 33 pkt. 4 i 5 ww. uchwały tj. posiadać samochód przystosowany do transportu zwierząt oraz urządzenia służące do podejmowania zwierząt z terenu gminy. Powinien też posiadać aktualną umowę z podmiotem prowadzącym schronisko dla zwierząt.

W dniu 29.09.2011 r. Gmina zawarła umowę Nr 1/2011 z TOZ na prowadzenie wyłapywania bezdomnych zwierząt. Przedmiotem umowy było przyjmowanie do schroniska dla bezdomnych zwierząt prowadzonego przez Stowarzyszenie w Białogardzie, bezdomnych psów z terenu Gminy od 29.09.2011 r. do 28.09.2014 r. Stowarzyszenie zobowiązało się do odbioru i transportu we własnym zakresie wyłapanych bezdomnych psów z terenu Gminy do schroniska w terminie 3 dni od zgłoszenia. Postanowienia umowy stanowiły m.in., że: wyłapywanie psów odbywać będzie się przy pomocy urządzeń posiadających odpowiednie atesty bezpieczeństwa, a ich przewożenie odbywać będzie się przy wykorzystaniu przystosowanych do tego celu pojazdów należących do Stowarzyszenia. Gmina pozostaje właścicielem dostarczonych psów podczas ich pobytu w schronisku przez okres 7 dni, jednocześnie wyraża zgodę na ich przekazanie osobom trzecim łącznie z prawem ich własności. Po upływie 7 dni, zwierzę staje się własnością schroniska, które decyduje o jego dalszym losie. Stowarzyszenie zobowiązane jest do przyjmowania psów i otaczania ich opieką zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zwierząt i rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt¹⁴. W § 7 ww. umowy zapisano, że Stowarzyszenie prowadzi ewidencję psów przyjętych z terenu Gminy i do 10 stycznia każdego roku przekazuje Gminie informację o przyjętych, przekazanych do adopcji, padłych i pozostających w schronisku psach.

Ustalono, że w badanym okresie Stowarzyszenie nie wykonywało tego obowiązku, a Gmina nie występowała o przekazanie takich informacji.

Z wyjaśnienia Wójta wynika, że było to zaniedbanie inspektora zajmującego się m.in. sprawami opieki nad bezdomnymi zwierzętami – zwanym dalej inspektorem ZKOŚ.

Do 26.04.2013 r. nie przedstawiono kontrolerowi dokumentacji z wyboru wykonawcy zadania, udokumentowanej informacji dotyczącej spełniania przez schronisko wymogów wynikające z u.o.z. Umowa z 29.09.2011 r. nie zawierała szczegółowych wskazań urządzeń i środków, przy pomocy których zwierzęta będą wyłapywane i środków do przewozu zwierząt, nie wskazano również żadnych mierników realizacji zadań.

W dniu 13.07.2012 r. Gmina zawarła nową umowę z TOZ na przeprowadzanie wyłapywania bezdomnych zwierząt. Jej postanowienia odbiegają od postanowień umowy Nr 1/2011 z 29.09.2011 r. Z jej zapisów wynika m.in. że TOZ: posiada wszelkie prawem przewidziane zezwolenia na prowadzenie działalności w ww. zakresie. Inspektorat zobowiązał się do wyłapywania zwierząt w terminie do 3 dni od daty zgłoszenia a psy ras uznanych za agresywne wyłapywane będą w trybie natychmiastowym. TOZ oświadczył, że posiada odpowiednie urządzenia i środki, przy których pomocy zwierzęta będą wyłapywane, transport odpowiedni do przewozu zwierząt oraz że zapewnia w razie potrzeby pomoc lekarsko-weterynaryjną. Ponadto TOZ zobowiązuje się do zapewnienia bezdomnym zwierzętom odpowiednich warunków wynikających z przepisów u.o.z. oraz

¹⁴ Dz. U. Nr 158, poz.1657

rozporządzenia MSWiA. Umowa została zawarta na okres od 13.07.2012 r. do 31.12.2014 r. Umowa nie zawierała szczegółowych wskazań urządzeń i środków, przy pomocy których zwierzęta będą wyłapywane i środków do przewozu zwierząt, nie wskazała też mierników realizacji zadań.

Według wyjaśnień inspektora ZKOŚ z uwagi na niewielką liczbę schronisk dla zwierząt na terenie województwa, pracownik Urzędu przeprowadził rozmowy z podmiotami prowadzącymi schroniska w Szczecinie, Stargardzie Szczecińskim, Szczecinku, Kołobrzegu, Koszalinie, Świnoujściu. Prowadzący schroniska wykluczyli z powodu przepełnienia możliwość przyjmowania jakichkolwiek zwierząt. Jedynie podmioty prowadzące schroniska w Białogardzie oraz w Sosnowicach dopuściły możliwość przyjmowania tylko psów z terenu Gminy. Żadne schronisko dla zwierząt z terenu województwa nie dopuściło możliwości przyjmowania bezdomnych kotów. Mając na uwadze ww. sytuację w schroniskach, a także uwzględniając zasadę racjonalizacji wydatków budżetowych - po przeanalizowaniu zgłoszonych przez obu oferentów kosztów, Gmina wybrała schronisko w Białogardzie, które zaproponowało niższe koszty przyjmowania i utrzymania bezdomnych zwierząt. Podmiot ten dysponuje własnym pojazdem przystosowanym do transportu psów oraz personelem wyłapującym bezdomne psy. Przed podpisaniem umowy ze Stowarzyszeniem dokonana była kontrola samochodu przystosowanego do transportu psów oraz urządzeń do ich wyłapywania. Protokołów lub notatek z takich czynności nie sporządzano.

(dowód: akta kontroli str. 64-68)

2.3. W Urzędzie brak było pisemnych procedur dotyczących reagowania na zgłoszenia o bezdomnych zwierzętach.

Według wyjaśnienia inspektora ZKOŚ problem występowania bezdomnych zwierząt na obszarze Gminy jest znikomy. Wszelkie zgłoszenia wpływające do Urzędu o zauważeniu bezdomnego zwierzęcia (psa) były niezwłocznie weryfikowane. Wobec psów podejrzewanych, iż są bezdomne dokonywano sprawdzenia czy pies posiadał wszczepiony tzw. „czip”, a jego numer był sprawdzany w ogólnopolskiej bazie danych numerów psów oznakowanych. Po dokonanej identyfikacji właściciela zwierzęcia, był powiadamiany o miejscu przebywania psa oraz wzywany do jego odbioru. Jeżeli niemożliwa była identyfikacja właściciela psa, przeprowadzano z mieszkańcami rozmowy na temat chęci przygarnięcia bezdomnego zwierzęcia. Jeżeli nikt z mieszkańców nie zdecydował się na „adopcję” psa, o konieczności odłowienia bezdomnego psa powiadamiany był przedstawiciel TOZ.

(dowód: akta kontroli str. 5-9 i str.68-69)

W badanym okresie na terenie Gminy wyłapano:

- 8 psów w 2012 r. Wszystkie przekazano do Schroniska.
- 3 psy w I kwartale 2013 r., które przekazano do Schroniska.

Urząd nie posiadał udokumentowanej informacji dotyczącej liczby psów adoptowanych i wysterylizowanych oraz warunków, w jakich psy przebywały w schronisku.

(dowód: akta kontroli str. 3 i 69 - 70)

Inspektor ZKOŚ wyjaśnił, że zgodnie z § 2 umowy z dnia 13 lipca 2012 r. obowiązek zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy, od momentu ich wyłapania, spoczywa na TOZ. W związku z tym Gmina nie dysponuje danymi dotyczącymi liczby psów przekazanych do adopcji, poddanych sterylizacji albo kastracji, a także padłych lub poddanych eutanazji. Na terenie Gminy nie było dotychczas przeprowadzonej akcji wyłapywania psów. Jak wspomniano w pkt. 2.6 przypadki niebezpiecznych psów zgłaszane są przez mieszkańców gminy pracownikowi

Opis stanu
faktycznego

Urzędu właściwemu ds. ochrony środowiska który je identyfikuje i podejmuje dalsze działania. Na terenie Gminy nie jest prowadzona ewidencja bezpańskich kotów.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Urząd – w okresie objętym kontrolą – nie podejmował działań na rzecz sterylizacji i znakowania zwierząt.

Inspektor ZKOŚ wyjaśnił, że ze względu na brak zgłoszeń od mieszkańców potrzeby przeprowadzenia sterylizacji albo kastracji zwierząt domowych, nie przeprowadzano działań dotyczących kastracji oraz sterylizacji zwierząt domowych. W budżecie, przewidziane były środki finansowe na pokrycie wydatków związanych ze sterylizacją i kastracją zwierząt domowych. Czynności te są przeprowadzane w ramach uiszczanej przez Gminę opłaty określonej w umowie na wyłapywanie, przewóz i umieszczanie psów w Schronisku w Białogardzie.

(dowód: akta kontroli str.5-9 i str. 70)

W Gminie nie prowadzono działań w zakresie opieki na wolnożyjącymi kotami. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie odnotowano zgłoszeń o kotach bezdomnych.

(dowód: akta kontroli str.3 i 70)

W działalności Urzędu w zakresie zapobiegania bezdomności oraz opieki nad zwierzętami stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Urząd nie posiadał udokumentowanej informacji o warunkach bytowych i sanitarnych, w jakich przebywały zwierzęta w Schronisku,
- Urząd nie egzekwował od TOZ wykonania warunków umów dotyczących prowadzenia ewidencji liczby wyłapanych zwierząt i ich identyfikacji, przedkładania informacji o psach poddanych zabiegom sterylizacji albo kastracji i przekazanych do adopcji oraz o zwierzętach padłych,
- przed podpisaniem umów z TOZ nie dokonano sprawdzenia czy zleceniobiorca posiada odpowiednie środki transportowe oraz urządzenia służące do wyłapywania zwierząt spełniające wymagania określone w § 33 pkt. 4 i 5 ww. uchwały Rady Gminy z dnia 7.10.2009 r.,
- Urząd nie prowadził działalności informacyjno-popularyzatorskiej dotyczącej zapobiegania bezdomności zwierząt.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działalność w badanym obszarze.

3. Legalność i gospodarność wydatków. Rzetelność rozliczeń.

Opis stanu
faktycznego

3.1. W okresie 1.01.2012 r. ÷ 31.03.2013 r. kwota łączna wydatków poniesionych przez Urząd na opiekę nad zwierzętami wynosiła 18.700 zł, z tego:

- 11.700 zł w 2012 r.¹⁵, z tego: 6.100 zł za wyłapanie, transport zwierząt do Schroniska oraz sfinansowanie pobytu zwierząt w Schronisku: 5.000 zł – jako opłata okresowa ponoszona na rzecz Schroniska,
- 7.000 zł w I kwartale 2013 r.¹⁶, z tego 2.000 zł za wyłapanie i transport 2 zwierząt do Schroniska oraz sfinansowanie pobytu zwierząt w Schronisku; 5.000 zł – jako opłata okresowa ponoszona na rzecz Schroniska (wg opisu rachunku opłata za utrzymanie kójki w Schronisku).

¹⁵ co stanowiło 48 % kwoty planowanej = 24 tys. zł.

¹⁶ co stanowiło 27 % kwoty planowanej = 19 tys. zł.

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena częściowa

Wnioski
pokontrolne

Urząd rozliczał te wydatki w oparciu o rachunki wystawiane przez Inspektorat TOZ oraz 1 rachunek (Nr 10/12) wystawiony przez firmę „Larus” w Szczecinie¹⁷, z którą Gmina nie zawarła umowy w formie pisemnej. Firma Larus nie posiadała zezwolenia Wójta na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami. Z opisu rachunku wynikało, że była to akcja jednostkowa polegająca na odratowaniu psa schwytanego we wnyki na terenie Gminy. Pies przeszedł zabiegi ratujące życie i zdrowie oraz znaleziono dla niego dom.

Analiza wszystkich dowodów księgowych stanowiących o ww. kwocie wydatków wykazała, że były one: opisane i sprawdzone pod względem merytorycznym; sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym; odpowiednio zadekretowane; zatwierdzone do wypłaty; zapłacone przelewem przed upływem terminu płatności zgodnie z postanowieniami instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy z 29.12.2006 r.

(dowód: akta kontroli str. 30-58 i 70 - 71)

Zdaniem NIK finansowanie zadań z tytułu zapłaty za wyłapywanie bezdomnych zwierząt należy uznać jako wydatek poniesiony w następstwie działań niezgodnych z prawem, gdyż zrealizowany został na rzecz podmiotów (TOZ i Larus), które nie miały zezwolenia Wójta na prowadzenie takiej działalności.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu w powyższym zakresie.

Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.¹⁸ o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o:

1. zlecenie wykonania zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami podmiotom posiadającym zezwolenie Wójta wydane na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3 u.o.c.z.,
2. przedkładanie Radzie Gminy projektów uchwał w sprawie programów opieki nad zwierzętami w terminach umożliwiających terminowe ich uchwalanie oraz zawierających elementy wymagane art. 11a ust. 2 u.o.z.,
3. nadzorowanie realizacji warunków umowy dotyczących wyłapywania, transportowania oraz przetrzymywania w Schronisku bezdomnych psów wyłapanych na terenie Gminy,
4. egzekwowanie od prowadzącego schronisko wypełniania warunków podpisanych umów w tym informowania o liczbie zwierząt przetrzymywanych, poddanych zabiegom sterylizacji albo kastracji, padłych oraz oddanych do adopcji,
5. opracowanie i wdrożenie procedur zapewniających realizację zadań określonych w Programie 2013, w tym m.in. prowadzenia działalności informacyjno-popularyzatorskiej wśród mieszkańców.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Wójta, drugi do akt kontroli.

¹⁷ Będący dowodem zawarcia umowy – ustnej – na wykonanie usługi, a także dowodem jej wykonania.

¹⁸ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 20 czerwca 2013 r.

Dyrektor
Delegatury NIK w Szczecinie

.....